

Behoort bij punt 6 van de agenda van de
225ste vergadering van het bestuur
d.d. 27 november 2008

Aan: Secretarissen Productschappen

Maarsssen, 15 september 2008
Betreft werkplan 2009

Geachte heren,

Hierbij treft u het werkplan aan van de werkgroep Verankering Arbeid.
Zoals u in de inleiding kunt lezen wijkt onze werkwijze in een aantal opzichten af van de twee
eerdere werkplannen die u van ons heeft ontvangen:

- het werkplan is compacter;
- het werkplan is gebaseerd op gesprekken met diverse vakbondsbestuurders;
- het werkplan bevat een concrete financiële vertaling naar de voorgenomen plannen (vertaald per schap);
- het werkplan kent een andere structuur (waarover hieronder meer).

De structuur van het werkplan

Als basis voor het werkplan geldt de afspraak waar alle deelnemende schappen zich aan hebben gecommitteerd; het project Verankering Arbeid, met als onderdeel daarvan de financiering gedurende 4 jaar van 3 fte's ten bedrage van in totaal € 300.000,--. De kosten hiervan worden volgens een vastgestelde sleutel over de deelnemende schappen verdeeld. Het tweede bestanddeel (hoofdstuk 4) betreft lopende projecten waarvoor eveneens reeds goedkeuring door de betrokken partijen is gegeven (zie 'lopende projecten' in het werkplan). Het derde deel (hoofdstuk 5) betreft een aantal zogenaamde generieke projecten. Dat zijn projecten die ten behoeve van alle deelnemende schappen zullen worden uitgevoerd. De generieke projecten kennen een begroot bedrag van € 150.000,-- , welke bedrag eveneens conform de eerder vastgestelde verdeelsleutel over de deelnemende schappen zal worden verdeeld.

Het laatste deel (opgenomen in de bijlage), betreft specifieke projecten die in beginsel alleen worden uitgevoerd binnen het genoemde schap.

Toelichting op het derde en laatste deel

Uiteraard zijn ook de generieke projecten gebaseerd op wensen en behoeften in de diverse sectoren. Het betreft naar de visie van de werkgroep Verankering Arbeid, onderwerpen die betrekking hebben op een in onze ogen gemeenschappelijke problematiek.

Opgemerkt dient te worden dat ter onderbouwing van deze onderwerpen, separaat projectvoorstellen zullen worden ingediend.

Specifieke projecten

Ook de in de bijlage opgenomen (zowel generieke als specifieke) projecten (inclusief indicatieve bedragen) vormen de weerslag van wensen en ambities van betreffende vakbondsbestuurders.

Ook hier zullen afzonderlijke projectvoorstellen ter goedkeuring aan het schap worden voorgelegd.

Graag ontvangen wij uw reactie op de volgende verzoeken:

1. Gaat u akkoord met het verzoek om een reservering te maken voor het geheel van 'generieke' projecten (ten bedrage van € 150.000,--) conform de verdeelsleutel?
NB: Wij hechten er sterk aan om de generieke voorstellen als een samenhangend pakket bij u neer te leggen.
2. Gaat u akkoord met het verzoek om de in de bijlage vermelde bedragen ten behoeve van specifieke projecten per schap te reserveren voor de factor arbeid? Voor alle duidelijkheid: een reservering heeft een duidelijk andere betekenis dan een goedkeuring. In boekhoudkundige termen zou je spreken over een voorziening. Onttrekking aan deze voorziening kan slechts plaatsvinden door indiening van een projectplan en goedkeuring door de bevoegde organen van het productschap.

In afwachting van uw reactie,

hoogachtend,

R.J. Gijsen,
voorzitter werkgroep Verankering Arbeid

Behoort bij punt 6 van de agenda van de
235ste vergadering van het bestuur
d.d. 27 november 2008

Werkplan Verankering Arbeid 2009

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
2. Werkwijze.....	3
3. Verantwoording.....	3
4. Stand van zaken lopende projecten.....	3
5. Generieke projecten 2009.....	4
6. Financiering Project Verankering Arbeid.....	5
7. Resultaten van het project	5

Bijlage

1. Inleiding

Dit Werkplan Verankering Arbeid 2009 is het derde werkplan voor het Project Verankering Arbeid. In 2007 is het Project Verankering Arbeid productschappen/vakorganisaties gestart. De sociaal secretariaten van de productschappen, de in het project aangestelde projectmedewerkers van de bonden en enkele bestuursleden in de Werkgroep Verankering Arbeid (WVA), zijn betrokken bij het opstellen en uitvoeren van het werkplan en de diverse projecten. In dit Werkplan Verankering Arbeid staan de projecten omschreven voor 2009. In verband met de begrotingscyclus van de productschappen is dit werkplan reeds in september 2008 vastgesteld. Een en ander moet het mogelijk maken om tijdig een beroep te kunnen doen op de benodigde financiën.

Er is in het werkplan gekozen voor een algemeen deel dat voor alle deelnemende schappen geldt en waarvan de kosten volgens een verdeelsleutel over de deelnemende productschappen worden verdeeld. Daarnaast wordt een specifiek deel onderscheiden. In dit specifieke deel komen projecten aan de orde die vooralsnog, bij één of enkele productschappen worden ingediend. Aan de desbetreffende schappen zal worden verzocht om hiertoe een bepaalde reservering te doen. Definitieve goedkeuring van zowel generieke als specifieke projecten vindt plaats op basis van concrete projectvoorstellen.

2. Werkwijze

De totstandkoming van het werkplan 2009 is anders dan voorgaande jaren, meer vraaggestuurd. Dat wil zeggen dat er voor gekozen is om aan de hand van gesprekken met vakbondsbestuurders uit schappen, (kader)leden en leden cao-cie's van de deelnemende vakorganisaties, het werkplan vorm te geven. Daarmee is het draagvlak van het werkplan aanzienlijk vergroot. De uitkomsten van deze gesprekken zijn, zowel naar aard als mate van concreetheid, divers. Uiteraard blijkt rond een aantal thema's een min of meer gelijke wens of ambitie. Ten aanzien van andere thema's loopt dit weer sterk uiteen. Het werkplan bevat daarom op een aantal terreinen vrij specifieke voorstellen, maar voor een deel ook globale voorstellen met dienovereenkomstig een indicatieve duiding van de benodigde financiën.

3. Verantwoording

Van de deelnemende organisaties mag worden verwacht dat zij, overeenkomstig het voorgaande kalenderjaar, op een transparante manier verantwoording afleggen over de geleverde inspanningen. De opzet van deze verantwoording zal in grote lijnen overeenkomen met de opstelling zoals die voor het kalenderjaar 2007 is gekozen en waarmee alle betrokken partijen hebben ingestemd.

4. Stand van zaken lopende projecten

Hieronder volgt een opsomming van de lopende projecten, met een korte vermelding van de status van het desbetreffende project

- *Nieuwsbrief Arbeid*
De Nieuwsbrief Arbeid verschijnt één keer in de twee maanden. In september/oktober 2008 wordt de nieuwsbrief geëvalueerd.
- *Sectoranalyse*
In de agrifood sector werken ongeveer 640.000 werknemers. Er is nog weinig kennis over de arbeidsstructuur in de verschillende sectoren. Met arbeidsstructuur bedoelen we niet alleen de algemene kengetallen als aantal bedrijven en werkgelegenheid, maar ook informatie over bijvoorbeeld soort arbeid, scholing, instroom/uitstroom. Deze informatie maakt het mogelijk het beleid op het gebied van arbeid, zowel op de korte als lange termijn, vorm te kunnen geven.

De eerste fase, het verzamelen en verwerken van kengetallen, is zodanig ver gevorderd dat de gegevens in een database zijn verwerkt en in het najaar van 2008 een website met deze gegevens 'live' gaat. In 2008 is ook begonnen met fase twee, de verdiepingsslag, waarin aspecten aan bod

komen als de mate van inleendarbeid, scholing en de instellingsgraad ondernemingsraden.

- *Projecten Levensfasebewust Personeelsbeleid*
Levensfasebewust personeelsbeleid is er om werknemers meer plezier in hun werk te geven, door er voor te zorgen dat zij hun werk kunnen combineren met wat ze belangrijk vinden in hun levensfase. Hierdoor zijn ze beter en langer inzetbaar.
Er lopen momenteel verschillende projecten, te weten in de vlees(waren)-, en diervoedersector en er wordt een project gestart in de bakkerijsector.
- *Arbeidsmarktconferentie*
De werkgroep is druk bezig met het voorbereiden van een arbeidsmarktconferentie die gepland staat in de eerste twee maanden van 2009. Het doel van de conferentie is om als werkgevers en werknemers te zoeken naar oplossingen voor problemen die de vergrijzing en ontgroening veroorzaken op de arbeidsmarkt.
- *Vooronderzoek sociale innovatie*
Om instroom van jongeren in de branche te bevorderen vindt een onderzoek plaats naar de werknemer 2.0. (kenmerken van deze werknemer zijn: sociaal, flexibel, betrokken, zoekt baan via internet, je best doen wordt niet vanzelfsprekend gevonden, brede digitale participatie enz.). De vraag is dan hoe het contact met deze groep in het kader van deze instroombehoefte er uit zou moeten zien.
- *Arbocatalogus*
De schappen ondersteunen de totstandkoming van arbocatalogi. Er zijn tientallen catalogi in voorbereiding en enkelen zijn inmiddels goedgekeurd door de Arbeidsinspectie.
De inbreng van de schappen varieert van het creëren van draagvlak (bijvoorbeeld zuivel) tot en met de volledige realisatie van het instrument (bijvoorbeeld vis).
- *Open grenzen*
Over de positie van werknemers uit de nieuwe lidstaten van de Europese Unie (MOE landen) blijkt veel onduidelijkheid te bestaan. Wat is de verantwoordelijkheid van de werkgever bij de aanname van ZZP-ers, uitzendkrachten of tijdelijke krachten? Wat zijn de rechten en plichten van deze groep werknemers en welke rol kan bijvoorbeeld de ondernemingsraad daarin spelen? Over deze onderwerpen heeft de Hanze Hogeschool een cursus gemaakt die bedoeld is voor kaderleden en vertegenwoordigers uit de medezeggenschap. De cursus wordt het eerst gegeven in de vleessector.
- *Cao-naleving*
Er zijn sectoren waar vaak onduidelijkheid is over de cao. Wordt deze wel op alle onderdelen nageleefd en zo niet, liggen de oorzaken in onvoldoende bekendheid, onduidelijkheden in de tekst etc.? Het doel is om te voorkomen dat er oneigenlijke concurrentie ontstaat op het terrein van arbeidsvoorwaarden.
In de kaasgroothandelsbedrijven heeft een cao-nalevingsonderzoek plaatsgevonden waarvan de resultaten inmiddels zijn gepubliceerd.

5. Generieke projecten 2009

- Lopende projecten worden vervolgd, respectievelijk geïmplementeerd, zoals het levensfasebewust personeelsbeleid in de vlees(waren)-, diervoeder- en bakkerijsector
- Sociale innovatie: project werknemers 2.0. Het vooronderzoek is reeds geaccordeerd (€ 15.000, -); mogelijke initiatieven voor community of ontwikkeling simulatiespel worden geschat op € 50.000, -. Het project zal gedurende een periode van drie jaar, elk jaar € 50.000, - vragen.
- Communicatie en informatie: themadagen, info ZZP'ers, beroepsziekten, ATW e.d. (indicatie € 30.000, -)
- Onderzoek naar eisen die bepaalde schakels (met name retail) in de voedselketen stellen en de gevolgen hiervan voor productiebedrijven en hun medewerkers (indicatie € 40.000, -).
- Medewerkers uit MOE landen: de verwachting is dat naast (of ter vervanging van) de Polen ook medewerkers uit andere MOE landen hun intrede zullen doen op de Nederlandse arbeidsmarkt. Onderzoek naar de groep potentiële werknemers is gewenst. (indicatie € 20.000, -)
- Onvoorzien: € 10.000, -

6. Financiering Project Verankering Arbeid

De basis van het Project Verankering Arbeid is gelegen in het feit dat de schappen gezamenlijk in totaal drie fte's bij FNV Bondgenoten en CNV BedrijvenBond financieren ten bedrage van € 300.000, - voor een periode van vier jaar (start 1 januari 2007). De kosten worden omgeslagen via een overeengekomen verdeelsleutel¹

Aanvullend, verzoekt de WVA de schappen in de begroting 2009 een post op te nemen voor projectinitiatieven vanuit de WVA voor een bedrag van maximaal € 150.000, - (de zogenaamde generieke projecten). Voor deze generieke projecten wordt te zijner tijd een concreet voorstel gemaakt en aan de betreffende schappen ter accordering voorgelegd. Verantwoording (jaarlijks) en rapportage (regelmatig) vinden plaats. De kosten van de zogenaamde generieke projecten vindt plaats volgens de eerdergenoemde verdeelsleutel.

Ten slotte wordt productschappen gevraagd een specifiek budget beschikbaar te stellen. In de bijlage wordt een overzicht van mogelijke projecten gegeven. Kenmerk van deze projecten is dat deze projecten aansluiten bij specifieke wensen van sociale partners in de sector.

Het budget is indicatief. Dat wil zeggen dat de kosten niet zijn gebaseerd op een uitgewerkt plan en/of offerte. Ook zal nog een keuze moeten worden gemaakt uit de groslijst van genoemde projecten.

Het definitief beschikbaar stellen van het budget zal plaatsvinden na goedkeuring van het desbetreffende productschap.

7. Resultaten van het project

De resultaten van het project worden bepaald door de resultaten van de deelprojecten.

Echter, wellicht minder zichtbaar zijn de volgende zaken:

- WVA kent een goed werkbaar overleg en onderlinge samenwerking, vooral gekenmerkt door veel uitwisseling van onderzoeks- en projectervaringen. Het laatste komt de effectiviteit van schappen rond het thema arbeid beslist ten goede.
- Adviseurs van de bonden zijn inmiddels goed ingewerkt in de bredere netwerken van schappen, organisaties en onderwerpen die er binnen de sectoren echt toe doen.
- Adviseurs hebben inmiddels ook in de eigen organisatie een herkenbare en erkende plek verworven die positief uitwerkt naar de samenwerking met de schappen. Dit vertaalt zich eveneens in een intensivering van het contact op bestuurlijk niveau.

Voor 2009 is de ambitie om op deze weg door te gaan, met nog meer professionaliteit en met als uitkomst, concrete projecten met toegevoegde waarde voor schap en dragende organisaties.

¹ De verdeelsleutel voor Verankering Arbeid Projecten is volgens afspraak 2008 in College van Voorzitters: HPA, PT, PZ en PVE: 18% (binnen HPA wordt 18% verdeeld op basis 3 maal 1/3), PD:10%, MVO en Pvis: 9%